

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání – 7.verze

„Poznávání od jara do zimy“

Dvoutřídní mateřská škola, věková skupina dětí od 2 do 7 let

Základní škola a Mateřská škola Ústí nad Labem, Jitřní 277, příspěvková organizace

Č.J.: ZŠMŠ/2018/ 68	Účinnost od: 3. 9. 2018
Spisový znak: A1	Skartační znak: A10
Počet listů: 36	

Obsah

1. Identifikační údaje.....	3
2. Obecná charakteristika školy.....	4
3. Podmínky vzdělávání	5
4. Vzdělávání dětí se speciálními potřebami a mimořádně nadaných..	8
5. Organizace vzdělávání	11
6. Charakteristika vzdělávacího programu	12
7. Vzdělávací obsah	14
8. Evaluační systém	27
Zkratky.....	29

1. Identifikační údaje o škole

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Poznávání od jara do zimy

Název školy, sídlo, kontakty:	Základní škola a Mateřská škola Ústí nad Labem, Jitřní 277, příspěvková organizace
Zřizovatel:	Statutární město Ústí nad Labem, Velká hradební 8, 400 01
Adresa mateřské školy:	Sebuzínská 42, Ústí nad Labem 403 21
Telefon:	MŠ – 475 541 175, 720 619 239 ZŠ – 475 541 051
Provoz MŠ:	6:00 – 16:00
Počet tříd:	2
Statutární zástupce:	Mgr. Libuše Renová
Zpracovatel: projektu:	Kolektiv pedagogických pracovníků MŠ, ředitelka školy

Číslo jednací: ZŠMŠ/2018/68

Platnost dokumentu: 1. 9. 2018

2. Obecná charakteristika školy

Naše mateřská škola je umístěna na předměstí krajského města Ústí nad Labem. Nachází se v pěkné, ničím nerušené části Brná nad Labem. Škola má kapacitu 34 dětí, které jsou rozděleny do dvou věkově smíšených tříd – Kytička, Hvězdička, s počty 17 dětí na jednu třídu. Škola má zřizovatelem povolenu každoročně výjimku z počtu dětí. Ve škole pracují tři učitelky mateřské školy, jedna kuchařka a jedna školnice.

Mateřská škola poskytuje předškolní vzdělávání dětem místním a dětem z okolí spádových vesnic (Sebuzín, Církvice).

Mateřská škola je po celkové rekonstrukci, která proběhla v roce 2007. Má novou omítku a vyměněná plastová okna.

Pohybové vyžití dětí a pohyb na čerstvém vzduchu umožňuje rozlehlá zahrada, která je součástí objektu mateřské školy. Zahrada byla na podzim roku 2014 zrekonstruována na zahradu v přírodním stylu. Jejím cílem je rozvíjet hrubou a jemnou motoriku dětí, seznámit a naučit děti pohybovat se po různých terénech (rovina, kopec, kameny, dřevo, schody apod.), pečovat o živou a neživou přírodu okolo nás, umět využívat přírodní materiál pro různé aktivity.

Součástí zahrady je dostatek herních prvků (klouzačka, kryté pískoviště, dřevěná rozhledna se žebříkem, dřevěné palisády zapuštěné do země, dřevěné klády různě na sebe navršené, lanové centrum, různé přístupové cestičky na kopeček (dřevěné žebříky, dřevěná plošina doplněná o lano pro možnost šplhu po nerovném terénu, schody zapuštěné do terénu)), tabule s otvory pro házení na cíl, betonová skruž pro úkryt dětí, manipulační plocha pro manipulaci s přírodním materiálem a vodní laguna s dřevěným můstkem pro možnost vodních hrátek

a pozorování vodního života. Nachází se zde také ohniště, které využíváme při společných akcích pořádaných pro rodiče s dětmi. Snažíme se co nejvíce činností a aktivit přesunout do venkovního prostoru, proto je součástí zahrady také dřevěný altán (učebna) určený pro vzdělávání dětí v prostředí přírody.

Mateřská škola se nachází nedaleko řeky Labe a listnatého lesa. S dětmi často využíváme těchto míst při činnostech v každém ročním období.

3. Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

Od 1. ledna 2001 je mateřská škola ve společném právním subjektu se Základní školou Ústí nad Labem, Jitřní 277 a tvoří s ní příspěvkovou organizaci.

Prostory mateřské školy odpovídají všem dnešním hygienickým požadavkům předškolního zařízení. V roce 2007 proběhla v mateřské škole celková vnitřní rekonstrukce.

Budova je dvoupodlažní. V prvním patře se nachází školní kuchyně s vlastním vchodem a samostatným zázemím pro kuchařku, vstupní chodba, společná šatna pro obě třídy, zázemí pro pedagogické pracovníce a třída Kytíčka. Součástí třídy je umývárna a WC pro děti.

Z části třída slouží také jako jídelna.

V druhém patře se nachází WC a šatna pro zaměstnance, úklidová místnost, vstup na půdu a třída Hvězdička. Součástí třídy je umývárna

a WC pro děti. Z části slouží také jako prostor pro odpolední odpočinek dětí.

Provoz školy je celodenní od 6,00 hodin do 16,00 hodin a poskytuje předškolní vzdělávání dětem místním a dětem z okolí spádových vesnic (Sebuzín, Církvice).

Škola vybavením, hračkami, pomůckami a materiály odpovídá počtu dětí a jejich věku. Hračky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samy brát a samy je i ukládat. Jsou průběžně doplňovány podle potřeby. Třídy jsou zařízeny novým nábytkem odpovídajícím různé výšce předškolních dětí.

Lůžka pro odpočinek dětí jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům a odpovídají počtu dětí.

Děti se samy svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě prostředí mateřské školy, dětské práce jsou přístupné rodičům a veřejnosti.

Životaspráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Je zajištěn pitný režim v průběhu dne dítěte v MŠ. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti nikdy nenutíme do jídla. Je zajištěn pravidelný denní řád, který je ale současně natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, vždy s ohledem na okamžitý stav ovzduší či jiné přírodní překážky (mráz pod -10°C , náledí, silný vítr, déšť, inverze apod.). Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale v rámci možností i v interiéru MŠ. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí, dětem s nižší potřebou spánku je nabízen klidný program namísto odpočinku na lůžku. Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně. Nově přichozím dětem nabízíme adaptační režim, aby si postupně zvykly na nové prostředí i situaci. Všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Děti nejsou nadměrně zatěžovány spěchem. Všechny děti mají v naší škole stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován.

Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z řádu chování a norem, které jsou ve škole stanoveny.

Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi. Způsob, jakým jsou děti vedeny je podporující, sympatizující, převažují pozitivní hodnocení, pochvaly, podporujeme dítě nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat si. Uplatňujeme pedagogický styl, který spočívá v aktivní spoluúčasti a samostatným rozhodováním dítěte. V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Pedagogové se věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

Organizace školy

Denní řád je pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity (pohybové hry, rozcvičky s náčiním, zdravotní cviky, apod.) Učitelky MŠ se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti nacházejí v mateřské škole potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený. Řízená činnost v zájmových kroužcích probíhá v odpoledních hodinách.

Děti mají v mateřské škole dostatečný prostor pro spontánní hru (dopoledne, při pobytu venku i odpoledne), mohou hru vždy dokončit i v ní později pokračovat.

Děti jsou učitelkami podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, díky pestré nabídce činností, která se průběžně připravuje. Děti se mohou účastnit činností v malých i velkých skupinách. Soukromí dětí je respektováno, pokud se děti nechtějí účastnit některých činností, mohou se uchýlit do klidné části třídy nebo herny. Děti mají možnost soukromí i při osobní hygieně.

Plánování pedagogické práce vychází z potřeb a zájmů dětí, zohledňuje věkové složení skupiny dětí i individuální vzdělávací potřeby a možnosti dětí. Pro práci s dětmi jsou připravovány včas veškeré pomůcky, věcné vybavení prostředí je dostatečné. Spojování tříd je uskutečňováno pouze ve výjimečných případech.

Řízení školy

Vzhledem k velikosti MŠ a počtu pracovníků nemá MŠ statutárního zástupce, pouze vedoucí učitelka je pověřena zastupováním ředitelky pro vyřizování nezbytné agendy v oblasti pedagogické a provozní. Všechny pracovnice spolu velmi úzce spolupracují a snaží se o ovzduší vzájemné důvěry a tolerance a vytváření příznivého téměř rodinného prostředí. Pravidelně se schází s ředitelkou školy. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.

Personální a pedagogické zajištění

Pedagogický kolektiv se skládá z pracovníků: ředitelky školy a tří učitelek MŠ, které jsou kvalifikované a průběžně se vzdělávají ve své profesi.

Provozní personál tvoří kuchařka a vedoucí stravovny, která jednou za týden dochází do MŠ.

Úklid a pořádek v MŠ zajišťuje školnice, která má vlastní pracovní náplň s konkrétními povinnostmi a úkoly.

Spolupráce s rodiči

Vždy na začátku školního roku v září jsou rodiče svoláni na schůzku, kde jsou seznámeni s řádem školy a jsou informováni o celoročním dění v MŠ.

Průběžně a aktuálně jsou rodiče informováni o dění v MŠ formou informační nástěnky v šatně školy, na webových stránkách nebo ústně paní učitelkou.

Důležité informace o pořádaných akcích se rodiče dozvídají v časopise „Maláci“, který posíláme rodičům na jejich e-mailové adresy.

Akce pro rodiče:

Odpolední tvořivé dílny

Drakiáda v ZŠ

Den otevřených dveří v MŠ

Masopust

Rej čarodějnic

Slavnostní rozloučení s předškoláky

Mateřská škola spolupracuje se základní školou, děti mají společné zážitky z divadelních představení, z projektů zaměřených na EVVO. Předškolní děti navštěvují 1. třídu, paní učitelky spolupracují s třídní učitelkou 1. třídy. Každoročně zveme před zápisem do ZŠ rodiče, jejichž děti se chystají k zápisu do 1. třídy. Hovoříme s nimi a konzultujeme důležité otázky školní zralosti.

Dále spolupracujeme s Domem dětí a mládeže v Ústí nad Labem, pravidelně docházíme do solné jeskyně.

Podmínky pro vzdělávání dětí dvou-tříletých

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Pokud se v mateřské škole vzdělávají děti mladší tří let, je nutné zajistit ještě další podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla

1. Prostředí a materiální vybavení

Mateřská škola je vybavena množstvím hraček a didaktických pomůcek, ale většina z nich není vhodná pro dvouleté děti. Bezpečnost ohrožující předměty jsou znepřístupněny těmto dětem. Jsou nastavena jednoduchá a srozumitelná pravidla pro ukládání a používání pomůcek:

Cíl: vybavit školu větším množstvím vhodných didaktických pomůcek a hraček pro tuto věkovou skupinu dětí

2. Hra a volný pohyb dětí

Mateřská škola má dostatek prostoru, zajišťující těmto dětem bezpečnou volnou hru a pohyb

3. Hygienické podmínky

Mateřská škola není vybavena dostatečným zázemím pro hygienu dítěte.

Cíl: vybavit umývárny skřínkami pro hygienické potřeby těchto dětí a zřídit úložné prostory pro náhradní oblečení a hygienické potřeby

4. Režim dne

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).

5. Adaptace dětí na MŠ

Mateřská škola vytváří individuální podmínky pro úspěšnou adaptaci každého dítěte.

6. Vzdělávání dětí

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dítěte

7. Přístup k dětem

Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá. V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou

4. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Na základě zákona č.561/2004 Sb., o základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, v platném znění a vyhlášky č.14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 364/2005 Sb., o vedení dokumentace škol a školských zařízení a školní matriky a o předávání údajů z dokumentace škol a školských zařízení a ze školní matriky, ve znění pozdějších předpisů upravuje organizace mateřské školy způsob společného vzdělávání dětí.

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nutné přizpůsobit práci s nimi tak, aby maximálně vyhovovala dětem, jejich potřebám a možnostem.

Oproti vzdělávání běžné populace dětí vyžaduje vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami obvykle některé další podmínky. Jsou to podmínky, které vyplývají z přirozených vývojových potřeb dětí předškolního věku. Některé jsou pro všechny děti společné, jiné se liší podle charakteru a stupně postižení.

Cílem vzdělávání těchto dětí je zajištění, aby děti s postižením či znevýhodněním byly od počátku vzdělávání přijímány stejně jako jiné děti a nedostávaly od okolí častěji než ostatní negativní zpětnou vazbu.

Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

V předškolním věku je těžké identifikovat nadání od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Vzdělávání provádíme tak, aby byl stimulován rozvoj dětí včetně různých druhů nadání. Využijeme všechny možnosti pro realizaci podpůrných opatření pro podporu nadání, pokud bude dítě vykazovat známky nadání v některé oblasti.

Vzdělávací program těmto dětem nabízí další množství aktivit podle zájmů a mimořádných schopností či mimořádného nadání dětí. Rozvoj a podpora mimořádných schopností by měla být zajišťována a organizována tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost a šíři obvyklé vzdělávací nabídky.

Opatření vyplývající z novely školského zákona a provádějící vyhlášky

Cílem všech změn, které vyplývají z novely školského zákona je zajistit pro děti takové podmínky pro jejich vzdělávání, které reflektují možnosti dětí, jejich potřeby ve vztahu k jejich aktuálnímu věku. Rozvíjejí a podporují výchovu dětí, respektují míru nadání i dopady zdravotního stavu do jejich přípravy na školu.

Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj myšlení, vnímání, pozornosti a motoriky. Pomáhá stimulaci vývoje.

Zahrnuje intervence na podporu oslabených dovedností dítěte, podporuje rozvoj praktických činností.

Podpůrná opatření

Ředitelka školy zodpovídá za realizaci podpůrných opatření I. stupně, využití plánu pedagogické podpory, vyhodnocení účinnost podpory, případné doporučení služby školských poradenských zařízení.

I. stupeň podpůrných opatření se nastavuje, pokud z pozorování dítěte při práci a při hře vyplývá, že má drobné problémy např. s motorickou obratností, špatnou koncentrací pozornosti, s úchopem pomůcek, s rozvojem vnímání, řeči, s verbální obratností, s dovedností reprodukovat a pamatovat si instrukce i zadání práce.

Plán pedagogické podpory - PLPP

Pro děti s odkladem školní docházky, děti s opožděným vývojem a děti sociálně znevýhodněné učitelky vypracují strukturovaný plán pedagogické podpory, který nastaví pro tyto děti pravidla častějšího vyhodnocování pokroku, poskytování motivující zpětné vazby, vždy s přihlédnutím k věku dítěte a k možným omezením, která obvykle vyplývají z tempa vývoje dítěte. Tento plán zkonzultují s rodiči dítěte a seznámí s ním všechny pedagogy, kteří přicházejí do styku s dítětem.

Učitelky vyhodnocují pokroky dítěte jedenkrát za 3 měsíce. Po této době zhodnotí společně s výchovnou poradkyní školy vývoj dítěte. Pokud dítě vykazuje pokroky, pokračují v nastaveném způsobu vzdělávání nebo ukončí plán pedagogické podpory. Pokud je pokrok nedostačující, zodpovědná učitelka doporučí rodičům vyšetření v SPC nebo PPP.

Organizace vzdělávání pak zohlední, dle doporučení školského poradenského zařízení, postavení dítěte ve skupině, ve vztahu k jeho specifickým potřebám se střídají činnosti (formy i druhy) nebo se naopak postupy fixují a vytváří se pevné struktury potřebné k vytváření vědomostí a dovedností.

Při zajišťování podpůrných opatření II. - V. stupně postupuje v souladu s § 16 vyhlášky č. 27/2016 Sb.:

1. pokud se ukáže, že podpora dítěte prostřednictvím plánu pedagogické podpory nebyla dostačující, je doporučeno zákonnému zástupci, aby navštívil ŠPZ (PPP nebo SPC), které může následně doporučit podpůrná opatření vyšších stupňů;
2. škola poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení ŠPZ a udělení písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce doporučená podpůrná opatření.

Individuální vzdělávací plán – IVP

Na základě doporučení ŠPZ vypracují učitelky pro dítě individuální vzdělávací plán s metodickou podporou výchovné poradkyně. Tento plán zhotoví nejpozději do 1 měsíce od doručení doporučení. V průběhu realizace IPV učitelky průběžně vyhodnocují pokroky dítěte. Učitelky MŠ zhodnotí nejméně 1x ročně průběh realizace IVP. Shledá-li škola, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb dítěte, doporučí zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci ŠPZ, tedy PPP nebo SPC. Obdobně škola postupuje i v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná.

Není-li doporučené podpůrné opatření poskytnuto do 4 měsíců ode dne vydání doporučení, škola projedná tuto skutečnost se ŠPZ.

Shledá-li škola, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb dítěte, doporučí zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci ŠPZ, tedy PPP nebo SPC. Obdobně škola postupuje i v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná.

Pokud zákonní zástupci dítěte neposkytují součinnost směřující k přiznání podpůrných opatření nebo se škola domnívá, že postupují v rozporu s nejlepším zájmem dítěte, usiluje škola o zajištění nápravy. V případě, kdy tyto kroky nestačí, zváží komunikaci a případnou spolupráci s orgánem sociálně - právní ochrany dětí.

5. Organizace vzdělávání

Mateřská škola je dvoutřídní škola s maximální hygienicky povolenou kapacitou pro 34 dětí.

Organizačně se škola dělí na dvě třídy, do tříd jsou zařazovány děti různého věku. Úkolem předškolního vzdělávání je doplňovat rodinnou výchovu a zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení, který je v souladu s RVP PV.

Kritéria pro přijímání k předškolnímu vzdělávání tvoří především spádový obvod školy a věk dítěte (nepočítají se děti, kterým je 5 let a jsou narozené do 31. 8. zmíněného roku – povinné předškolní vzdělávání).

Dvoutřídní mateřská škola je rozdělena:

Třída Kytička (dolní třída)

Třída Hvězdička (horní třída)

Třídy jsou smíšené, věk dětí je od 2 do 7 let. Program je připravován tak, aby vyhovoval všem věkovým skupinám a byl respektován individuální přístup ke každému dítěti. Pracuje se podle třídního vzdělávacího plánu, který je vypracován v souladu se ŠVP. Smíšené třídy jsou velmi stimulující jak pro malé, tak pro velké děti. Malé děti se učí daleko rychleji od svých starších kamarádů, naopak u starších dětí lze vyzkoušet ohleduplnost k menším dětem. Prvotním úkolem ve třídách je, aby čas prožitý v mateřské škole byl pro dítě radostí, příjemnou zkušeností a zdrojem dobrých a spolehlivých základů do života. Při zařazování dětí do tříd respektujeme sourozenecké vazby.

Pedagogický dohled další učitelkou mateřské školy je posílen na dopolední činnost, především na vycházku a na organizaci oběda.

Náplň práce učitelky mateřské školy při překrývání více pedagogů v jedné třídě

- dopolední činnost na třídě
- dohled při oblékání v šatně na pobyt venku
- zajištění bezpečnosti při pobytu venku
- dohled při převlékání v šatně po pobytu venku
- dohled při stravování a stolování
- čtení pohádek při odpolední chvilce
- relaxační činnosti s předškolními dětmi – individuální, skupinové

Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Pokud se v mateřské škole vzdělávají děti mladší tří let, je nutné zajistit ještě další podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla

Denní rozvrh činností v mateřské škole

Třída Kytička, Hvězdička

6,00 – 8,00	Scházení dětí, volné tvořivé hry ve spodní třídě
8,00 – 8,30	Zdravotní cvičení, pohybové hry
8,30 – 9,00	Hygiena, svačina
9,00 – 9,45	Vzdělávací činnost, smyslové hry, didaktické činnosti (spontánní a řízené)
9,45 – 11,30	Příprava na vycházku, hygiena, pobyt venku
11,30 – 12,00	Oběd
12,00 – 12,30	Hygiena, příprava na odpolední odpočinek
12,30 – 14,00	Odpočinek po obědě, klidové aktivity nespících dětí
14,00 – 14,30	Pomoc při úklidu lůžkovin, odpolední svačina
14,30 – 16,00	Odpolední zájmové činnosti dětí (hry dle zájmu dětí, pokračování v didakticky cílených činnostech), pobyt venku

Rozpis činností v mateřské škole je orientační a je přizpůsobován potřebám dětí

6. Charakteristika vzdělávacího programu

Filozofií naší školy je hravou, nenásilnou a přirozenou cestou dovést dítě na konci předškolního období k tomu, aby získalo jeho věku přiměřenou fyzickou, psychickou a sociální samostatnost a základy pro jeho další rozvoj učení pro celý život. Základním cílem je péče o děti, jejich zdravý, fyzický a psychický vývoj ve zdravém životním stylu a jejich bezpečnost, vést děti k péči a ochraně přírody a uvědomování si změn v přírodě. Zaměření programu je poskytování široké škály podnětů ze všech oblastí lidské činnosti tak, aby měly všechny děti příležitost poznat své hodnoty a vlohy.

Školní vzdělávací program je závazný pro MŠ, na jednotlivých třídách je rozpracován do třídních vzdělávacích programů. Ty obsahují konkrétní činnosti s dětmi, zaměřené k jednotlivým tématům.

Vzdělávání v MŠ je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Specifickou formu představuje didakticky zacílená činnost, ve které učitelky s dítětem naplňují konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení. Toto učení zakládáme na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve skupinách, ale i individuálně. Omezujeme učení

předáváním hotových poznatků a slovních ponaučení. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti.

Výchovně vzdělávací práce v naší škole je tématicky zaměřena na obnovování a udržování lidových tradic a zvyků, na vytváření citlivého vztahu k přírodě a na upevňování rodinných pout a přátelských vztahů mezi dětmi.

Děti s odkladem školní docházky jsou vzdělávány dle individuálních vzdělávacích plánů.

Velký důraz je kladen na předčtenářskou a předmatematickou gramotnost a logopedickou prevenci.

Ve vzdělávání předškolních dětí nabízíme další aktivity formou zájmových kroužků, které vedou paní učitelky MŠ a ZŠ.

Mezi oblíbené formy naplňující záměry vzdělávání patří množství dalších aktivit (např. výlety, exkurze, projekty, společné akce rodičů s dětmi), které organizujeme v průběhu celého roku.

Dlouhodobé výchovně vzdělávací cíle:

1. vést děti ke zdravému životnímu stylu
2. Poskytovat možnosti k poznávání hodnot – nedotknutelnost lidských práv, individuální svoboda, stejná hodnota a rovnost všech lidí, soucítění
3. vést děti k samostatnosti a podporovat zdravé sebevědomí dětí
4. Vzdělání dětí rozvíjet přirozenou cestou – prostřednictvím prožitků, praktických zkušeností, projektového a problémového učení

Krátkodobé výchovně vzdělávací cíle:

ad 1.

Dodržovat aktivní pitný režim

Dodržovat správnou životosprávu

Poskytovat dětem dostatečný pobyt venku

Zlepšovat tělesnou zdatnost dětí, rozvíjet pohybové dovednosti

Odpolední odpočinkové aktivity uzpůsobovat věku a individuálním potřebám dětí (nabídka zájmových kroužků, klidných činností)

ad 2.

Seznamovat děti s jejich právy

Seznamovat děti s morálními, společenskými a estetickými hodnotami

ad 3.

Vychovávat děti ke zdravému sebevědomí, ke kladnému pojetí, sebedůvěře

Zaměřit se na rozvoj tvořivosti a samostatnosti dítěte

Dostatečně oceňovat úsilí a úspěch dětí

Pěstovat odpovědnost za vlastní jednání

Samostatně se rozhodovat, možnost výběru činností pro děti

Práci s dětmi směřovat k vrcholnému cíli – radostnému prožití celého dne v MŠ

ad 4.

Orientovat děti na zájem o učení a poznání

Vytvářet dostatek přirozených situací a námětů k učení
Využívat problémového učení a experimentování
Didakticky cílené činnosti realizovat především ve skupinách
a individuálně
Denně zařazovat smyslové hry a smyslové vnímání do všech činností dětí
Pravidelně zařazovat činnosti na rozvoj řečového projevu – jazykové chvílky, logo
chvilky, dechová cvičení, motorika mluvidel apod.
Respektovat individuální zvláštnosti dětí
Zodpovědně připravovat děti na vstup do ZŠ
Pečovat o děti s odkladem školní docházky dle individuálního vzdělávacího plánu
Rozšiřovat a zkvalitňovat nabízené aktivity školy

7. Vzdělávací obsah

Program vzdělávání vychází z potřeb dětí ve třídě, z věkového složení třídy a z věcných pedagogických a provozních podmínek.
Je rozdělený do čtyř hlavních celků. Každý celek zahrnuje období tří měsíců a ty jsou dále rozpracovány do týdenních tematických bloků. Bloky se během roku mohou doplňovat a prolínat.

POZNÁVÁNÍ OD JARA DO ZIMY

Poznávání od jara do zimy je podrobně rozpracované v třídním vzdělávacím programu, kde jsou konkrétní cíle vzdělávání rozvrženy do týdenních tematických bloků tak, aby dodržovaly a uspokojovaly potřeby dětí v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Obsahuje klíčové kompetence, které by děti před vstupem do ZŠ měly zvládnout. Celky jsou členěny do čtyř ročních období.

Přehled integrovaných bloků:

Malíř jménem Podzimek (září, říjen, listopad)
Zima čaruje (prosinec, leden, únor)
Jaro ťuká na vrátka (březen, duben, květen)
Hřej sluníčko, hřej (červen, červenec, srpen)

Týdenní plán je k nahlédnutí na nástěnce v šatně MŠ. Rodiče tak mají možnost sledovat výchovně vzdělávací proces dětí a možnost se k němu vyjadřovat nebo ho svými nápady doplňovat a obohacovat.

Každé dítě má své portfolio, do kterého jsou dětem ukládány veškeré jejich práce, které v MŠ vytvoří. Dětské práce jsou vystavovány na nástěnkách a tvoří výzdobu celé MŠ.

Maliř jménem Podzimek"

Charakteristika integrovaného bloku:

- adaptace dětí v MŠ - seznamování s kamarády, se zaměstnanci MŠ, seznámení se s prostory MŠ a značkami dětí, se základními pravidly chování, s režimem dne v MŠ, posilování vzájemných vztahů mezi dětmi, rozvíjení komunikace a řečových schopností
- vysvětlení a pochopení významu rodiny, charakteristické postavení jednotlivých členů rodiny
- povídání si o tom, co děláme celý den, rozlišování časových pojmů (ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer) a seznamování s činnostmi s těmito pojmy spojenými
- pozorování změn v přírodě související se změnami počasí, jak vzniká vítr, déšť, co je mlha, pojmenovat některé podzimní květiny, pozorování květin na zahradách, na louce, v parku, určovat jejich barvu a části (kořen, stonek, květ), upozorňovat děti na vůni květů, naučit se pečovat o rostliny, význam zalévání a kypření půdy, světla a tepla, význam rostlin pro člověka, využití přírodnin k rozvoji fantazie a tvořivosti ve skupinách i jednotlivě, sběr a lisování listů, třídění dle rozličných tvarů a barev, tvořivé hry s přírodninami
- seznámení se s plody podzimu, jejich významem pro naše zdraví, poznávání a pojmenovávání ovoce a zeleniny pomocí smyslů, trhání ovoce na školním pozemku, úprava a jejich užití, seznámení se s životem na vesnici (technické přístroje pomáhající zemědělcům), pozorování práce na poli, vést děti k ochraně rostlin a stromů
- seznámení se s různými druhy ptactva a jejich životem, proč některé druhy odlétají, některé zůstávají, pozorování drobných živočichů v trávě, pod listím a v dutinách stromů, jak se připravují na zimní spánek, sběr lesních plodů pro zvířátka na zimu (kaštiny, žaludy, bukvice), čištění krmítek pro ptactvo
- chápat význam lesa pro život na naší planetě, rozlišování listnatých a jehličnatých stromů a jejich částí, pozorování různých druhů hub a třídění do skupin podle znaků, poznávání různých druhů lesní zvěře, seznamování se s jejich způsobem života, upevňování si správného chování v lese, znát poznatky, co do lesa patří x nepatří, vštěpovat základy ekologického chování

Dílčí vzdělávací cíle:

- usnadnit novým dětem vstup do MŠ, osvojovat si poznatky a dovednosti k podpoře osobní pohody, vést děti k navazování kontaktu mezi sebou

navzájem, posilovat prosociální chování ve skupině, v rodině, rozvíjet komunikativní a řečové schopnosti, přibližovat dětem pravidla chování ve vztahu k druhým dětem, navazovat kontakty a přátelství v dětské herní skupině, v rodině, rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, umět se přizpůsobit, spolupracovat, přináležet ke společnosti ve třídě, ve škole, v rodině, seznamovat děti s místem a prostředím, ve kterém žije, vytvářet k němu pozitivní vztah

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti, rozvoj kultivovaného projevu, rozvoj představitivosti a fantazie, rozvoj základních kulturně společenských postojů a návyků, vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem
- zdokonalování dovedností v oblasti hrubé motoriky (koordinace a rozsah pohybu), rozvoj kultivovaného projevu, vytváření základů pro práci s informacemi, vytvoření aktivních postojů ke světu, k životu, vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí
- rozvoj užívání všech smyslů, rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění), přechod od bezděčných forem paměti a pozornosti k úmyslným, rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat, vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu
- rozvoj jemné motoriky, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení (výtvarné), rozvoj a kultivace představitivosti a fantazie,

rozvoj schopností a dovedností, které umožňují vyjádřit pocity, dojmy a prožitky, rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

- rozvoj společenského a estetického vkusu

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, míčové hry apod.)
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce)
- konstruktivní a grafické činnosti, grafické napodobování symbolů, tvarů
- jednoduché pracovní a činnosti v oblasti sebeobsluhy, osobní hygieny, stolování
- oblékání, úklid, úpravy prostředí
- aktivity podporující sbližování dětí
- samostatný slovní projev na určité téma

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- prohlížení a čtení knížek, práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky)
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, pozorování)
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- vycházky a výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.), pohybové hry na školní zahradě
- ekologicky motivované hravé aktivity (ekohry), pěstitelské činnosti zaměřené k péči o školní zahradu a blízké okolí

Očekávané výstupy:

- odloučit se na určitou dobu od svých blízkých, začlenit se do třídy mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti, mít základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- zachytit a vyjádřit své prožitky
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- naučit se z paměti krátké texty
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- vnímat, že svět má svůj řád, je rozmanitý a pozoruhodný
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu zdravé výživy
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami apod.
- osvojit si elementární poznatky o okolní přírodě, pomáhat pečovat o životní prostředí, být citlivé ve vztahu k přírodě
- mít povědomí o přírodním prostředí i o jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí (v budově MŠ a v blízkém okolí)
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve vodě, v písku, na členitém terénu)

Zima čaruje

Charakteristika integrovaného bloku:

- pozorování změn v přírodě v zimním období
- charakterizování zimního období ve spojení s činnostmi, které v tomto období provádíme, pokusy se sněhem a ledem, vlastnosti sněhu a ledu,
- zimní sporty kolem nás, bobování, hry na sněhu a se sněhem, klouzání na vycházkách po okolí
- radostné prožívání předvánočního období v činnostech výtvarných, pracovních, i pohybových, vyhledávání a předčítání literárních textů, Mikulášská nadílka v MŠ
- přibližování dětem vánočních zvyků a tradic, příprava dárků pro své nejbližší a kamarády, koledy a vánoční písně, poslech a zpěv, příprava nadílky v MŠ, společná výzdoba třídy, zdobení vánočního stromku tím, co děti samy vyrobí
- zdobíme stromek pro zvířátka
- činnosti na rozvoj komunikativních a řečových dovedností, hry a dovednosti, které předcházejí čtení a psaní, předmatematické činnosti

- jaký vliv má počasí na to, co si oblékáme, seznamování s významem správného oblékání pro upevňování zdraví jako ochrany před podchlazením a omrznutím, co je otužování a jak může ovlivnit naše zdraví
- připomenutí tradic souvisejících s Masopustem, příprava programu na karneval, karnevalová veselice, zapojení rodičů do příprav masek a pohoštění pro děti
- všimnout si změn počasí v přímé souvislosti s roční dobou, některé tradice související s příchodem jara a vyháněním zimy

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- rozvoj užívání všech smyslů
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou
- rozvíjet kulturně estetické dovednosti – výtvarné, hudební, dramatické (vánoční tradice), chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem a k dětem bez predsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, lezení)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti

- konstruktivní a grafické činnosti, grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání)
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu)
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- volné hry a experimenty s materiálem a předměty, spontánní hra
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.)
- činnosti zasvěcující dítě do časoprostorových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.

Očekávané výstupy:

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se na sněhu, ledu)
- zvládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, s náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji)
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách

- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, znát základní pojmy ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), částečně se orientovat v čase
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své jméno
- vyjadřovat svou fantazii i představivost v tvořivých činnostech
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- spolupracovat s ostatními
- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat

Jaro ťuká na vrátka

Charakteristika integrovaného bloku:

- příprava oslav jara, samostatné činnosti související s přicházejícím jarem a jarními svátky
- pojmenování prvních jarních květin, přímé pozorování při pobytu venku, využití této tematiky ve společných hrách, přímé činnosti s obrázky jarních

květin – hry se slovy, vnímat psanou podobu slova – názvy květin, obkreslování obrázků

- pojmenovávání domácích zvířat, znát jejich užitek, vědět, jak se jmenují mláďata, jaké vydávají zvuky, jak se dorozumívají, popis obrázku, výběr ze širokého spektra, které zvíře kam patří?
- pečování o květiny ve třídě nebo na záhonku na školní zahradě, provádění pokusů s klíčením rostlin, sázení okrasných květin do truhlíků, návštěva zahradnického podniku v okolí MŠ
- barevné kolorování obrázků různými technikami, prohlížení barevných obrázků s pojmenováním barev, pocity a působení barev v našem prostředí
- znát některé dopravní prostředky, jejich význam pro člověka, účel a místo pohybu, vědět o existenci dopravních značek, o úloze semaforu, uvědomovat si základní pravidla silničního provozu
- naše obec, město, domov, vlast, sídliště i rodinné domy, rozličné stavby, architektura, podoba s geometrickými tvary staveb a domů, vycházky po okolí s určením a bližším pozorováním místa bydliště
- znát některá povolání, jejich význam pro společnost, návštěva člověka v MŠ se zajímavým povoláním, beseda

Vzdělávací cíle:

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v MŠ, v dětské herní skupině)
- seznamování se světem lidí, vytváření pozitivních vztahů ke kultuře a umění
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka:

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry
- prohlížení knížek, rozhovory nad obrázky, práce s obrázky
- samostatný slovní projev na určité téma
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objevů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- námětové hry a činnosti
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- výlety do okolí, do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí, exkurzí
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (slavnosti v rámci zvyků a tradic, zábavná odpoledne pro rodiče s dětmi apod.)
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- péče o školní pozemek (zalévání, plení, sběr suchých odkvetlých květín, vyplévání záhonků apod.)

Očekávané výstupy:

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynů
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- utvořit jednoduchý rým, chápat slovní vtip a humor
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů a jevů)
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných technik a dovedností (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin apod.)
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát na pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Hřej sluníčko, hřej

Charakteristika integrovaného bloku:

- vyjádření typických znaků letního počasí, co je stín, jak vzniká, hry se stíny, vnímání počasí a jeho proměn v letním období, jak vzniká bouřka, blesk
- poznávání některých lučních i zahradních květin, rozvoj pozorovacích schopností při přímém pozorování v přírodě, výtvarné činnosti přímo v přírodě, pečování o květiny ve třídě nebo na záhonku na školní zahradě
- znát některé druhy hmyzu, které můžeme vidět na louce (např. včely, mravence, motýly, slunéčka sedmitečná), využití relaxační hudby se zvuky z přírody k rozvoji představivosti a k nácvičení uvolnění celého těla
- znát některé druhy exotických zvířat, poznávat rozdíly mezi domácími, volně žijícími zvířaty a zvířaty žijícími v ZOO, vědět, že o zvířata pečujeme, rozdíl mezi životem zvířat v ZOO a volně žijícími v přírodě, společné sledování vhodného dokumentárního pořadu k této tématice, následné rozhovory

- získávání povědomí o koloběhu vody a různých podobách vody v přírodě (potok, řeka, rybník, jezero)
- přípravy slavností k zakončení školního roku, vzpomínání na uplynulé měsíce, výběr oblíbených činností, které jsme dělali v průběhu školního roku, volné tvoření dle zájmu dětí a volba zajímavých činností
- utváření povědomí o širším přírodním prostředí a jeho proměnách v souvislosti s činnostmi, které provádíme v letním období, koupání a bezpečnost ve vodě, význam dovednosti plavání, pobyt na slunci a ochrana před škodlivými vlivy, pitný režim a jeho důležitost pro naše zdraví, význam pohybu jako součásti zdravého životního stylu
- zajímavý život v moři a u moře, živočišná říše ve vodě a u vody, kamínky, oblázky, mušle, sladká a slaná voda, úloha vody v našem životě, stavby patřící k vodě, mosty, přehrady

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy
- komentování zážitků a aktivit
- hry a činnosti zaměřené k poznání a rozlišování zvuků, užívání gest
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- rozvoj tvořivosti
- vytváření základů pro práci s informacemi
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- vytváření povědomí o existenci jiných kultur a národností
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti, sezónní činnosti, míčové hry, hry v pískovišti apod.
- činnosti relaxační a odpočinkové

- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (při hrách, pohybových činnostech, při setkání s cizími lidmi)
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti, podle vlastní fantazie)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební)
- pobyt venku na zahradě, výlety do okolí
- činnosti zaměřené k poznání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s estetickým obsahem a poučením
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění (exkurze, výstavy, sportovní aktivity)

Očekávané výstupy:

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle vzoru
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- správně vyslovovat, vyjadřovat smysluplně myšlenky, nápady, pocity, vést rozhovor
- naučit se z paměti krátké texty
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku, popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat nápady
- vyjadřovat svou fantazii a představivost v tvořivých činnostech
- uvědomit si své možnosti a limity (své silné a slabé stránky)
- zorganizovat hru

- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- zachytit a vyjádřit své prožitky
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i jiné dítě)
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat)

8. Evaluační systém

Hodnotíme rozvoj a učení dítěte a práci pedagogů. Jedná se o hodnocení celé mateřské školy, práce všech zaměstnanců školy, kteří ovlivňují probíhající vzdělávací proces. Hodnotíme činnosti, které v mateřské škole probíhají, výsledky, kterých práce všech zaměstnanců přináší. Hodnocení je prostředkem k hledání optimálních cest vzdělávání jednotlivých dětí. Zaměřujeme se na:

- hodnocení naplňování cílů a záměrů ŠVP
- hodnocení podmínek vzdělávání
- hodnocení práce pedagogů

Hlavní otázky pedagogické evaluace:

- co se podařilo, čeho jsme dosáhli (skupina, dítě, učitel)
- co jsme vyzkoušeli (metody, postupy) a s jakým výsledkem
- co se nezdařilo a proč (nebylo realizováno, nevhodné podmínky, zájem dětí o jinou činnost)
- návrhy pro příště (jak jinak, co se změnilo, na co se zaměřit)

Formy evaluace:

- pozorování
- rozhovory s dětmi, rodiči
- dotazníky pro rodiče
- kresby dětí
- osobní portfolia dětí
- hospitační činnost

Druhy hodnocení:

Vyhodnocování individuálního rozvoje dítěte

Individuálně sledujeme rozvoj dítěte a hodnotíme jeho pokrok. Rozvíjíme u dětí jejich sebehodnocení a vzájemné hodnocení ostatních dětí. Poznatky o rozvoji a pokroku dítěte v učení dokumentujeme tak, aby sloužily k naplnění individuálních vzdělávacích potřeb, které jsou vedeny v osobních listech dítěte.

Oblast autoevaluace a hodnocení

Kdo	Co se bude sledovat	Jak často	Prostředky
učitelky	Hodnocení integrovaného bloku, tematického celku po ukončení, zda činnosti vedly k naplnění cílů, získané zkušenosti, rizika	1 x za měsíc	písemně
učitelky	Individuální sledování rozvoje dítěte posuny ve vývoji dítěte, pozorování, rozhovory, poznámky k vývoji dítěte	1 x za pololetí	záznamové archy dětí portfolio
učitelky	Vlastní pedagogická práce metody, postupy, dovednosti, znalosti, ověřování a aplikace nových poznatků,	průběžně	ústně

Oblast spolupráce s rodiči

Kdo	Co se bude sledovat	Jak často	Prostředky
učitelky	individuální rozhovory s rodiči, účast rodičů na společných akcích, třídní schůzky – podmínky vzdělávání	průběžně	ústně
vedoucí učitelka	hodnocení podmínek vzdělávání-dotazníky pro rodiče a jejich vyhodnocení	1 x ročně	písemně

Ze závěrů vyvozujeme důsledky, které vedou k optimalizaci a zkvalitňování práce v mateřské škole.

Zkratky

MŠ – mateřská škola

EVVO – environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

ZŠ – základní škola

PLPP – plán pedagogické podpory

PPP – pedagogicko psychologická poradna

SPC – speciálně pedagogické centrum

IVP – individuální vzdělávací plán

ŠPZ – školské poradenské zařízení

RVP PV – rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

ŠVP – školní vzdělávací program